

[Gerda Mundt.]

kunde gøres billigere, naar hver enkelt Hjem ordnede det for sig; derfor kan der godt være visse Ting, som et saadant Børnehjem, der bestaar af flere Afdelinger, skal have, saasom Brændsel og den Slags, hvor det med Fordel kan foretages som Fællesindkøb.

Det er ogsaa ganske nødvendigt, at man ved de Institutioner, her er nævnt, tager Hensyn til de lokale Forhold. Lad mig f. Eks. nævne det Omraade, jeg i mange Aar har haft Berøring med, Lærningehjemmene ud over Landet; Lærningehjemmene skal se at skaffe Lærlingene gode Pladser, de skal gøre alt, hvad de kan, for at staa i et godt Forhold til Læremestrene i den paa-gældende Egn, saaledes at man med Sympati ser paa Opdragelseshjemmets Arbejde. Det vil i høj Grad blive modarbejdet, hvis disse Opdragelseshjem skulde tvinges til at foretage alle deres Indkøb som Fællesindkøb. Dertil kommer, at Fællesindkøb ogsaa vil medføre Administrationsudgifter, altsaa give Anledning til flere Udgifter.

Jeg er forbavset over, at der tales om uanmeldte Besøg. Mon det vil være nødvendigt over for Institutioner som Hjemmet for Vanføre og Filadelfia? Der er ikke her Tale om lægeligt Tilsyn, for det ligger under Sundhedsstyrelsen. Der foretages for øvrigt en mærkelig Inddeling, det er, som om Anstalter for vanføre og Epileptikere ikke var lægeligt betonede, det er de i høj Grad f. Eks. i Modsætning til Opdragelseshjem. I Lovforslagets Bemærkninger — ikke i selve Lovforslaget — er der en meget stærkt gaaende Socialisering og Ensretning af private Særfororgsanstalter, som vi ser paa med megen Bekymring. Selv om det maaske i Begyndelsen vil blive foretaget med Lempe og med Hensyntagen, er vi dog ængstelige for Konsekvenserne, saaledes som de kan blive i Fremtiden, naar vi maaske har en Socialminister, en Kontorchef, en Direktør eller Departementschef, der ikke ser saa forstaaende paa det private Arbejde, som jeg ved, at den nuværende Socialminister og den Kontorchef, der siges at være designeret til Pladsen, gør.

Der er altsaa ikke Spor af personligt i vore Indvendinger, det er fuldstændig saglige Indvendinger, men det er Bemærkningerne, som driver os saa langt. Vi mener, at vi skal værne om det gode, baade for Samfundet og den enkelte, som bliver gjort inden for de nuværende private Institutioner, og jeg tror egentlig heller ikke, at den højtrædede Socialminister er ivrig for lige nu at sætte Sagen saa stærkt paa Spid-

sen, at disse Institutioner vil sige: Saa maa Staten hellere overtage det hele. Men vil det saa ikke være bedre at lade dem beholde en vis Bevægelsesfrihed, større end den, der er antydet i Lovforslaget?

A. M. Hansen: Dette Lovforslag kommer jo ikke bag paa Rigsdagen; allerede ved Behandlingen af Forslaget til Normeringslov for 1934—35 var det forudset, idet den da vedtagne Forøgelse af Personalet til saa at sige et helt nyt Kontor i Socialministeriet, en Kontorchef, en Ekspeditionssekretær, to Fuldmægtige, to Sekretærer og en Kontorassistent, pegede stærkt i Retning af, om jeg saa maa sige, et nyt Departement eller i hvert Fald det her foreslaaede Direktorat. Jeg gør opmærksom paa, at der i Bemærkningerne til Lovforslaget anføres, at Antallet af Sekretærer blev forøget med 3. Dette maa antagelig være en Fejltagelse, da der, saa vidt jeg husker, paa Normeringsloven kun blev normeret 2; maaske er det Kontorassistenten, der er gaaet med ind i Tallet 3.

Angaaende den foreslaaede Direktørs Myndighed er der i Lovforslagets Bemærkninger givet en udførlig Redegørelse. Stillingen sammenlignes Gang paa Gang med Direktørens for Statens Sindssygehospitalet, men der er dog en meget stor Forskel paa det Myndighedsomraade, der bliver tildelt disse Direktører. Det ses saaledes, at der tages et vidtgaaende Hensyn til, at mange af de Anstalter og Hjem, som lægges ind under Direktoratet, er private, og det hilser jeg med Tilfredshed. Baade det ærede Medlem Hr. Julin og det ærede Medlem Frøken Gerda Mundt fremstillede Sagen saadan, at ved Oprettelsen af det Embede, der her er Tale om, blev der indført Indseende fra Statens Side med de i dette Forslags Bemærkninger nævnte Institutioner. Dette mener jeg maa bero paa en Misforstaaelse. Siden hele denne Særfororg er lagt ind under Socialministeriets tredie Kontor, har der fra dette Kontors Side ganske nødvendigt været en Kontrol med disse forskellige Institutioner, hvad jeg finder er ganske rimeligt.

Jeg føler mig overbevist om, at der er ingen Grund til Ængstelse med Hensyn til dette Tilsyn. Jeg tvivler ikke om, at dette Tilsyn vil blive foretaget paa en forstaaende og skønsom Maade. Et effektivt Tilsyn, hvor Direktøren stadig skulde rejse og have Tilsyn med disse mange forskellige Institutioner, vilde jo paa ingen Maade kunne overkommes ved Oprettelse af en Direktørstilling. Her er kun Tale om at samle det